

Projekt „Innowacyjne kształcenie i szkolenie zawodowe w Wielkopolsce Wschodniej w kontekście transformacji energetycznej” (Nr projektu: EOG/21/K3/W/0046)

Rezultat IO2:

Strategia kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej

Dane wejściowe – rekomendacje do strategii

Opracowanie:

Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji (Radom, Polska)
Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego (Konin, Polska)
FURIM Institutt (Oslo, Norwegia)

Raport powstał w ramach projektu finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG oraz budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Programu Edukacja.

Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko ich autorów i instancje finansujące nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

Konin, Radom 2023 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1. Rekomendacje dla Strategii kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej	6
Obszar 1. Oferta edukacyjna szkół, wyposażenie i doposażenie szkół, kompetencje nauczycieli ..	6
Obszar 2. Wpływ transformacji energetycznej na działalność przedsiębiorstw i współpraca na linii pracodawca – szkoła	13
Obszar 3. Doradztwo zawodowe w szkołach prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego	19

WPROWADZENIE

W opracowaniu przedstawiono wstępne rezultaty prac zrealizowanych w ramach rezultatu nr 2 pt. **Strategia kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej**, opracowanych w ramach projektu „**Innowacyjne kształcenie i szkolenie zawodowe w Wielkopolsce Wschodniej w kontekście transformacji energetycznej**”, który ukierunkowany został na przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego Wielkopolski Wschodniej do podjęcia wyzwań związanych ze zmianą struktury gospodarczej w wyniku transformacji energetycznej, które wymagają m.in. dostosowania oferty i infrastruktury kształcenia zawodowego do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Projekt jest finansowany ze środków Funduszy EOG i realizowany w ramach Komponentu III PROGRAM EDUKACJA Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz kształcenia ustawicznego.

Zgodnie w wnioskiem konkursowym, w ramach zadania 2 zostaną zidentyfikowane i wyszczególnione kluczowe innowacyjne kierunki kształcenia zawodowego, na które Wielkopolska powinna się otworzyć i promować wśród młodzieży. W wyniku analizy rynku pracy zidentyfikowane zostaną kluczowe kwestie współpracy lokalnych pracodawców z placówkami kształcenia zawodowego, aby zmieniający się rynek pracy był miejscem do zajęć praktycznych. Ze względu na konieczność zmian warto postawić na centra kształcenia praktycznego, które mogą być kolebką dla zaistniałych zmian. Opracowanie wspólnego uczenia się, podejścia i radzenia sobie z wprowadzanymi zmianami z transformacją pozwoli na uzyskanie wspólnego zaufania i spokojnego wdrożenia zmian. Niezbędne będą również w strategii kwestie dotyczące doradztwa zawodowego, świadomy wybór kierunków istotnych dla regionu Wielkopolski jest równie istotny. Bez aspektu doradztwa zawodowego istotne dla regionu kierunki kształcenia nie będą miały wystarczającej siły zaistnienia na rynku pracy.

We wniosku projektowym przyjęto także, że strategia rozwoju kształcenia zawodowego Wielkopolski Wschodniej zostanie opracowana w oparciu o wyniki przeprowadzonej „**Diagnozy zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w Wielkopolsce Wschodniej w kontekście transformacji energetycznej**” (rezultat 1 projektu). Będzie uwzględniać identyfikację zawodów, kwalifikacji, efektów w których powinno rozpocząć się kształcenie zawodowe, identyfikację zawodów w których powinno być prowadzone wygaszanie naborów oraz procesu kształcenia, zmianę formy kształcenia na szkolenie (KKZ).

W związku z powyższym sformułowane 3 priorytetowe obszary (sesji), dla których sformułowano wstępne rekomendacje, które zostały przedstawione w danym opracowaniu:

- Obszar 1. Oferta edukacyjna szkół, wyposażenie i doposażenie szkół, kompetencje nauczycieli;
- Obszar 2. Wpływ transformacji energetycznej na działalność przedsiębiorstw i współpraca na linii pracodawca – szkoła;
- Obszar 3. Doradztwo zawodowe w szkołach prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego.

Podstawą do sformułowania rekomendacji są wyniki prac podjętych w ramach rezultatu 1 „Diagnozy zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w Wielkopolsce Wschodniej w kontekście transformacji energetycznej” oraz efekty wywiadów pogłębionych przeprowadzonego metodą Metaplanu na warsztatach upowszechniających przeprowadzonych w:

- Koninie;
- powiecie kolskim;
- powiecie słupeckim;
- powiecie tureckim.

Opracowane rekomendacje będą przedmiotem dyskusji w ramach partnerstwa i szerokim gronem interesariuszy oraz jako dane wejściowe posłużą do opracowanie „Strategia kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej”, a w szczególności do wyznaczenia celów strategicznych i operacyjnych oraz podejmowanych w nich działań.

1. Rekomendacje dla Strategii kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej

Obszar 1. Oferta edukacyjna szkół, wyposażenie i doposażenie szkół, kompetencje nauczycieli

W ramach „Strategii kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej”, na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, aktualizacji wyposażenia i doposażenia szkół, rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli, rekomenduje się uwzględnienie:

- 1) Przeprowadzenia pogłębionej, cyklicznej diagnozy w zakresie optymalizacji oferty kształcenia na terenie poszczególnych miast i powiatów w tych samych zawodach szkolnictwa branżowego.
- 2) Rozważenie przeprowadzenia pogłębionej, cyklicznej diagnozy potrzeb uczniów z dysfunkcjami odnośnie dalszego kształcenia się na poziomie średnim w techniki lub branżowej szkole II stopnia.
- 3) Wprowadzenie działań promujących wśród uczniów / absolwentów branżowych szkół i stopnia w Wielkopolsce Wschodniej dostępu do dalszego kształcenia w ramach branżowej szkoły II stopnia. Działania te mogą być powiązane z cyklicznymi badaniami wyborów dokonywanych przez uczniów szkół branżowych i stopnia oraz na tej podstawie dostosowanie oferty edukacyjnej w branżowej szkole II stopnia. Przy czym należy podkreślić, że wprowadzenie nowego zawodu szkolnego do oferty edukacyjnej jest dość złożonym procesem i wymaga czasu, a także zapewnienia odpowiedniej kadry dydaktycznej i wyposażenia, łącznie z możliwością odbywania zajęć praktycznych u pracodawców.
- 4) Wprowadzenie działań upowszechniających wśród przedstawicieli szkół zawodowych, jak i pracodawców wiedzy na temat transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej, w szczególności konkretnych działań wymagających rozszerzenia oferty edukacyjnej szkół prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa zawodowego o zawody szkolne znajdujące się w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, jak i nowe wprowadzane np. W formie eksperymentu pedagogicznego.

- 5) Rozszerzanie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego o dodatkowe umiejętności zawodowe. Podstawowym kryterium doboru oferty powinny być potrzeby rynku pracy, które mogą być przedmiotem cyklicznych badań;
- 6) Rozpowszechnianie wśród innych szkół dobrych praktyk działań prowadzonych przez szkoły, które włączyły do swojej oferty tematykę DUZów.
- 7) Opracowywanie nowych zakresów tematycznych dodatkowych umiejętności zawodowych, w szczególności tych, które będą związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej lub innymi potrzebami rynku pracy. W ocenie uczestników warsztatów szybciej jest wprowadzić nowy zakres prac w już istniejący zawód szkolny, choćby w formie eksperymentu pedagogicznego, niż wprowadzić od podstaw nowych zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.
- 8) Prowadzenie przez wyznaczony podmiot (np. Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego) cyklicznych analiz mających na celu identyfikowanie zmian w duzach i informowanie o tym dyrektorów szkół i/lub wyznaczonych przez nich przedstawicieli grona pedagogicznego.
- 9) Prowadzenie działań uświadamiających uczniów, w tym przedstawienie im korzyści z udziału w zajęciach obejmujących Dodatkowe Umiejętności Zawodowe;
- 10) Wprowadzenie tematyki DUZów do oferty doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) oraz prowadzenie cyklicznych diagnoz potrzeb w tym zakresie.
- 11) Włączenie się w proces opracowywania DUZów specyficznych dla uczniów kształcących się w szkołach specjalnych.
- 12) Rozszerzanie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego o **kwalifikacje rynkowe** w ramach projektów finansowanych ze środków pomocowych. Środki finansowe z projektów umożliwią także pokrycie kosztów walidacji i certyfikacji kwalifikacji ponoszonych przez uczestników.
- 13) Rozpowszechnianie wśród innych szkół dobrych praktyk działań prowadzonych przez szkoły, które włączyły do swojej oferty tematykę kwalifikacji rynkowych.
- 14) Opracowywanie nowych kwalifikacji rynkowych, w szczególności tych, które będą związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej lub innymi potrzebami rynku pracy.
- 15) Prowadzenie przez wyznaczony podmiot (np. Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego) cyklicznych analiz mających na celu identyfikowanie zmian w kwalifikacjach rynkowych zamieszczonych w zintegrowanym rejestrze kwalifikacji i dobór kwalifikacji rynkowych zgodnie z prowadzonymi kierunkami kształcenia oraz potrzebami

ryнку pracy oraz informowanie o tym dyrektorów szkół i/lub wyznaczonych przez nich przedstawicieli grona pedagogicznego.

- 16) Prowadzenie działań uświadamiających uczniów, w tym przedstawienie im korzyści z udziału w szkoleniach oraz walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych.
- 17) Wprowadzenie tematyki wytypowanych kwalifikacji rynkowych do oferty doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) oraz prowadzenie cyklicznych diagnoz potrzeb w tym zakresie.
- 18) Włączenie się w proces opracowywania kwalifikacji rynkowych specyficznych dla uczniów kształcących się w szkołach specjalnych.
- 19) Prowadzenie przez wyznaczony podmiot (np. Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego) cyklicznego diagnozowania potrzeb rynku pracy w zakresie **dodatkowych uprawnień zawodowych**, w szczególności w zawodach będących w ofercie edukacyjnej szkoły/placówki lub w zawodach pokrewnych, w których absolwent może podjąć zatrudnienie. Wskazane byłoby włączenie danej tematyki np. do diagnozowania losów absolwentów.
- 20) Rozszerzanie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego o możliwość kształcenia teoretycznego w zakresie dodatkowych uprawnień zawodowych niezbędnych do wykonywania zawodu szkolnego, w ramach którego uczeń się kształci.
- 21) Identyfikowanie źródeł finansowania i korzystanie z nich w celu pokrycia kosztów organizacji i prowadzenia szkoleń/kursów, a także przeprowadzenia egzaminów i certyfikacji dodatkowych uprawnień zawodowych dla uczniów.
- 22) Rozpowszechnianie wśród innych szkół dobrych praktyk działań prowadzonych przez szkoły, które włączyły do swojej oferty tematykę organizacji **dodatkowych uprawnień zawodowych** dla uczniów.
- 23) Prowadzenie działań uświadamiających uczniów, w tym przedstawienie im korzyści z nabywania dodatkowych uprawnień zawodowych.
- 24) Wprowadzenie tematyki dodatkowych uprawnień zawodowych do oferty doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) oraz prowadzenie cyklicznych diagnoz potrzeb w tym zakresie.
- 25) Certyfikowanie szkół jako instytucji prowadzących egzaminy lub nauczycieli jako prowadzących szkolenia/kursy w ramach dodatkowych uprawnień zawodowych (jeśli są takie wymagania).
- 26) Prowadzenie przez wyznaczony podmiot cyklicznego diagnozowania potrzeb rynku pracy w zakresie potrzeb pracowników na Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe czy też kursy

umiejętności zawodowych, w szczególności w zawodach będących w ofercie edukacyjnej szkół/placówek prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa zawodowego w Wielkopolsce Wschodniej. Uwzględnienie różnic między poszczególnymi powiatami.

- 27) Rozszerzanie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego o możliwość kształcenia w nowych zawodach, a tym samym rozbudowa oferty edukacyjnej w szczególności o zawody powstałe w efekcie zmian wywołanych transformacją energetyczną.
- 28) Rozpowszechnianie wśród innych szkół dobrych praktyk działań prowadzonych przez szkoły, które włączyły do swojej oferty tematykę KKZ i KUZów dla osób dorosłych.
- 29) Prowadzenie działań uświadamiających pracodawców i ich pracowników, w tym przedstawienie im korzyści z nabywania kwalifikacji zawodowych poprzez udział w KKZ lub KUZach.
- 30) Wprowadzenie tematyki KKZ i KUZów do oferty doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) oraz prowadzenie cyklicznych diagnoz potrzeb w tym zakresie.
- 31) Włączenie się w proces opracowywania KKZ i KUZów specyficznych dla uczniów kształcących się w szkołach specjalnych.
- 32) Wprowadzenie instytucji zewnętrznej dla szkół i pracodawców spełniającej rolę koordynatora, integratora między szkołami a pracodawcami, w tym w zakresie rozbudowy oferty edukacyjnej szkół o nowe kierunki kształcenia, w tym związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 33) Prowadzenie cyklicznego diagnozowania potrzeb rynku pracy w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy w perspektywie krótkoterminowej, jak i średnioterminowej kończących się rekomendacjami rozszerzania oferty edukacyjnej szkół zawodowych o nowe kierunki kształcenia w zawodach szkolnictwa w szkołach zawodowych w Wielkopolsce Wschodniej.
- 34) Podjęcie działań ukierunkowanych na poprawę współpracy między przedstawicielami szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego a pracodawcami w zakresie rozszerzania oferty edukacyjnej o nowe zawody szkolnictwa branżowego, w tym powstałe w efekcie zmian wywołanych transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 35) Rozpowszechnianie wśród innych szkół dobrych praktyk działań prowadzonych przez szkoły, które włączyły do swojej oferty edukacyjnej nowe kierunki kształcenia, w tym związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 36) Prowadzenie działań uświadamiających wśród pracodawców, organizacji zrzeszających pracodawców, szkół na temat możliwości rozbudowy oferty edukacyjnej szkół o nowe kierunki kształcenia, w tym związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.

- 37) Wprowadzenie tematyki rozbudowy oferty edukacyjnej szkół o nowe kierunki kształcenia, w tym związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej do oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) oraz przedstawicieli pracodawców zaangażowanych w ten proces.
- 38) Zaangażowanie podmiotów zewnętrznych (np. przedstawicieli organu prowadzącego, organizacji pracodawców, pracodawców, publicznych służb zatrudnienia, agencji zatrudnienia i pośrednictwa pracy i innych instytucji) w cykliczne przeglądy ofert edukacyjnych szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego w Wielkopolsce Wschodniej pod kątem potrzeb ich aktualizacji.
- 39) Tworzenie oferty edukacyjnej z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb uczniów kształcących się w szkołach specjalnych.
- 40) Zwiększenie w szczególności w szkołach, organizacjach pracodawców i u samych pracodawców efektywności prowadzenia działań informujących nt. transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej i związanych z tym zmian zachodzących na rynku prac.
- 41) Opracowywanie propozycji nowych zawodów szkolnictwa branżowego związanych z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej, nie zamieszczonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego i wprowadzanie ich do oferty edukacyjnej szkół prowadzących kształcenie zawodowe w ramach np. eksperymentu pedagogicznego.
- 42) Zapewnienie środków finansowych na doposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego w maszyny urządzenia, narzędzia pracowni, warsztatów uruchamianych dla nowych zawodów szkolnictwa branżowego w Wielkopolsce Wschodniej.
- 43) Prowadzenie wśród młodzieży w szkołach podstawowych szerokokrojonych działań uświadamiających i promujących kierunki kształcenia, które w największym stopniu odpowiadają na obecne i prognozowane zapotrzebowanie rynku pracy, w tym związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 44) Wypracowanie procedur i podjęcie działań ukierunkowanych na prowadzenie cyklicznych analiz aktualności treści zapisów podstaw programowych i ich aktualizację. Wskazane, aby w proces ten włączeni byli przedstawiciele ze szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego, jak i pracodawców, w tym powiązanych z transformacją energetyczną w Wielkopolsce Wschodniej. Rekomendacja wpisuje się w działanie zwiększenia wpływu firm oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorstwa na funkcjonowanie systemu kształcenia zawodowego – formowanie podstaw programowych

zasygnalizowane w Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

- 45) Uzgodnienie na poziomie ponadlokalnym (Wielkopolski Wschodniej) kierunków kształcenia zawodowego, zgodnych z aktualnymi i prognozowanymi potrzebami lokalnych rynków pracy, w tym związanych z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 46) Zawieranie porozumień między organami prowadzącymi szkoły zawodowe w powiatach Wielkopolski Wschodniej, odnośnie prowadzenia, wprowadzania kierunków kształcenia w poszczególnych szkołach.
- 47) Wprowadzanie cyklicznych diagnoz potrzeb wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego w Wielkopolsce Wschodniej.
- 48) Rozszerzanie współpracy między pracodawcami i szkołami poprzez przenoszenie zajęć praktycznych do firm, a tym samym korzystanie często z unikatowych, nowoczesnych maszyn, urządzeń i narzędzi.
- 49) Wprowadzenie monitoringu popytu i podaży nauczycieli w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego w Wielkopolsce Wschodniej, w szczególności ukierunkowanych na pozyskiwanie do współpracy specjalistów z rynku pracy w charakterze nauczycieli kształcenia zawodowego.
- 50) Wprowadzenia programu mentoringowego, w którym nauczyciel kształcenia zawodowego posiadający wieloletnie doświadczenie zawodowe, będący w okresie przedemerytalnym lub pracujący i pobierający świadczenie emerytalne mógłby się wcielić w rolę mentora, mistrza, który wspomagałby początkującego, mniej doświadczanego nauczyciela w jego rozwoju zawodowym.
- 51) Ukierunkowanych na poprawę wizerunku zawodu nauczyciela, w tym nauczyciela kształcenia zawodowego, np. poprzez realizację kampanii koncentrującej się na zwiększeniu prestiżu społecznego zawodu w otoczeniu społecznym, czy też skierowanych na zwiększenie atrakcyjności zawodu nauczyciela wśród potencjalnych przyszłych kandydatów do kształcenia w tym zawodzie, obecnie pracujących nauczycieli czy lub zachęcających byłych nauczycieli do powrotu do zawodu. Innym ze sposobów na zwiększenie atrakcyjności zawodu nauczyciela może być skoncentrowanie się na czynnikach budzących pozytywne skojarzenia, po pierwsze na satysfakcji zawodowej nauczycieli i ich postrzeganiu tego, czy i jak bardzo społeczeństwo ceni sobie ich pracę, i po drugie, na środowisku szkolnym i warunkach pracy¹.

¹ Komisja Europejska/EACEA/Eurydice, 2015. The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies. (Zawód nauczyciela w Europie: polityka, praktyka i odbiór społeczny) Raport Eurydice. Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, s. 101.

- 52) Systematyczne prowadzenie monitoringu potrzeb szkoleniowych nauczycieli, w tym kształcenia zawodowego na poziomie szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym i na jego podstawie budowanie oferty doskonalenia zawodowego.
- 53) Wprowadzenie monitoringu działań związanych z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej, połączonego z budową oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w firmach, mającej na celu z jednej strony zapoznanie nauczycieli z efektami transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej, a z drugiej strony doskonalenie lub przekwalifikowanie zawodowe nauczycieli kształcenia zawodowego w rzeczywistym środowisku pracy. Ewentualnie na bazie monitoringu opracowanie oferty nowych kierunków studiów stacjonarnych lub podyplomowe, specjalistycznych szkoleń, wspartych wspomnianymi możliwościami odbywania przez nauczycieli praktyk i staży w firmach.
- 54) Uwzględnienia w procesach podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego, praktycznej nauki zawodu i instruktorów w firmach stosowania różnych form doskonalenia, w tym umożliwienie skorzystania z odbycia wizyt studyjnych, staży zawodowe czy też praktyk w przedsiębiorstwach. W szczególności dotyczy to organizacji wskazanych form doskonalenie w przedsiębiorstwach wprowadzających działania związane z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 55) Transformacja energetyczna Wielkopolski Wschodniej oraz planowane zmiany w ofercie edukacyjnej skutkują potrzebami wprowadzenia tematyki szkoleń dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego.
- 56) Na bazie funkcjonujących publicznych podmiotów szkolących nauczycieli wprowadzenie szkolenia modułowego, innowacyjnych bazujących na technologiach informatycznych metod i form szkolenia. Podwyższenie jakości prowadzonych szkoleń poprzez ich monitoring, ewaluację.
- 57) Stworzenie systemu doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia rozwoju kompetencji społecznych uczniów wskazanych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego. W szczególności związanych z kształtowaniem u uczniów otwartości na zmiany, radzeniem sobie ze stresem, aktualizacją wiedzy, negocjacjami itp.

Obszar 2. Wpływ transformacji energetycznej na działalność przedsiębiorstw i współpraca na linii pracodawca – szkoła

W ramach „Strategii kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej”, na rzecz zacieśniania współpracy na linii pracodawca – szkoła, rekomenduje się uwzględnienie:

- 1) Problematyki rozwoju współpracy między pracodawcami a szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, poprzez włączenie w proces kształcenia specjalistów z gospodarki. Szczególnie jest to istotne podczas wprowadzania działań na rynku pracy związanych z transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.
- 2) Wprowadzenie działań upowszechniających wśród przedstawicieli szkół zawodowych, jak i pracodawców wiedzy na temat transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej, w szczególności konkretnych działań wymagających rozszerzenia oferty edukacyjnej szkół prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa zawodowego o zawody szkolne znajdujące się w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, jak i nowe wprowadzane np. W formie eksperymentu pedagogicznego.
- 3) Wypracowanie procedur, narzędzi i podjęcie działań ukierunkowanych na identyfikowanie planów, działań, rezultatów transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej, na ich podstawie sporządzanie informacji i informowanie o tym organizacji pracodawców, czy też samych pracodawców i wskazywanie ich wpływu na prowadzona przez nich działalność.
- 4) Monitorowanie programów pomocowych wspierających transformację energetyczną i informowanie o tym przedstawicieli organizacji pracodawców oraz samych pracodawców, którzy mogliby być zainteresowani włączeniem się ze swoimi działaniami w proces transformacji.
- 5) Opracowanie procedur i narzędzi do monitoringu lokalnych pracodawców w Wielkopolsce Wschodniej w zakresie zapotrzebowania na pracowników, w tym w perspektywie kilkuletniej. Monitorowanie rynku pracy pod kątem potrzeb polityki edukacyjnej, klasyfikacji zawodów, wprowadzania nowych zawodów i zawodów preferowanych pod przyszłe potrzeby jest jednym z działań rekomendowanych także w ramach Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).
- 6) Wprowadzanie i promowanie działań ukierunkowanych na dostosowanie szkolnictwa zawodowego do aktualnych potrzeb rynku pracy, poprzez m.in. Poprawę jakości umiejętności uniwersalnych uczniów/absolwentów (pozwalających na ich wykorzystanie

w wielu różnych profesjach), w tym umiejętności społecznych związanych ze współpracą i komunikacją, umiejętności językowych (edukacja dwujęzyczna), praktycznych, przedsiębiorczości, samodzielności, wspieraniem rozwoju talentów i indywidualnych zdolności, a także kwalifikacji i kompetencji, umiejętności w strategicznych branżach regionu.

- 7) Podnoszenie jakości i atrakcyjność szkolnictwa poprzez włączanie na szeroką skalę pracodawców w proces kształcenia zawodowego (w tym kształcenia dualnego, klas patronackich) i egzaminowania, a także zwiększenia poziomu przygotowania i praktycznego doświadczenia nauczycieli i wykładowców, racjonalizacji wyboru ścieżki edukacyjnej oraz rozwoju doradztwa i poradnictwa zawodowego. Uświadomienie przedstawicielom pracodawców i szkół potrzeby zwiększenia nacisku na kształtowanie umiejętności praktycznych uczniów poprzez podejmowanie działań ukierunkowanych na stopniowe zwiększenie wymiaru stażu i praktyk realizowanych u pracodawców, umożliwianie kształcenia w rzeczywistym środowisku pracy – rozwój i upowszechnianie kształcenia dualnego.
- 8) Wypracowanie na poziomach poszczególnych powiatów i Wielkopolski Wschodniej mechanizmów motywujących pracodawców do podejmowania współpracy ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego w celu kształtowania oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb zgłaszanych przez przedsiębiorców.
- 9) Wzmacnianie współpracy szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego, jednostek samorządów lokalnych z pracodawcami poprzez tworzenie sieci powiązań sprzyjającej rozwojowi współpracy między szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego, pracodawcami czy też organizacjami pracodawców, przy wsparciu jednostek zewnętrznych, np. Instytutów badawczych, uczelni wyższych. Sprzyjać temu może zawieranie porozumień pomiędzy organami prowadzącymi szkoły, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego a pracodawcami, czy też organizacjami pracodawców. Uwzględnienie przy tym np. Podziału na 32 branże wyszczególnione w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego pracodawców i szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego i na bazie tego tworzenie klastrów jedno lub wielobranżowych (w zależności od potrzeb).
- 10) Wspieranie przez organy prowadzące szkoły i organizacje zrzeszające pracodawców, pracobiorców idei sieciowania pracodawców i szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego.

- 11) Wprowadzenia mechanizmów finansowania w zakresie rozwoju sieciowania pracodawców i szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach szkolnictwa branżowego. Na początku mogą to być środki finansowe pochodzące z budżetów lokalnych (np. W ramach budżetów obywatelskich finansowanie pomysłów zgłaszanych przez szkoły i pracodawców, z działań przeznaczonych na rozwój szkolnictwa branżowego i innych), regionalnych, krajowych czy też pochodzących ze środków pomocowych UE (np. W ramach konkursów lokalnych wprowadzenie w regulaminie konkursu dodatkowych kryteriów premiujących działania na rzecz rozwoju współpracy, w tym sieciowania między szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe a pracodawcami).
- 12) Powołania w ramach poszczególnych 32 branż wyszczególnionych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego jednego lub kilku podmiotów siecujących i koordynujących współpracę między szkołami a pracodawcami w Wielkopolsce Wschodniej. Takie rozwiązanie zastosowano w Radomskim Kłastrze Metalowym, w którym rolę koordynatora pełni przedstawiciel Izby Przemysłowo-Handlowej Ziemi Radomskiej. W ocenie uczestników warsztatów wskazane byłoby wyznaczenie pracownika, który po stronie pracodawcy, szkoły będzie pełnił rolę lokalnego (instytucjonalnego) koordynatora ds. rozwoju współpracy i reprezentowali swój podmiot w sieci współpracy oraz zapewnienie mu odpowiedniego z tego tytułu wynagrodzenia za dodatkowa pracę.
- 13) Wsparcie prawne i organizacyjne szkół i pracodawców zawiązujących współpracę w obszarze rozwoju kształcenia praktycznego uczniów w firmach.
- 14) Uwzględnienie zmian demograficznych oraz potrzeb lokalnych rynków pracy przy prowadzeniu działań ukierunkowanych na optymalizację i dostosowanie świadczonych usług edukacyjnych na terenie powiatów Wielkopolski Wschodniej.
- 15) Zapewnienie pracodawcom wiedzy na temat specyfiki kształcenia zawodowego, w tym efektów uczenia się, które ma do zrealizowania uczeń, który będzie przystępował do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie szkolnictwa branżowego.
- 16) Wypracowanie mechanizmów zachęcających do odejście od rywalizacji między szkołami zawodowymi funkcjonującymi w danej miejscowości czy też powiecie, a przejście na współpracę poprzez wymianę dobrych praktyk, udzielanie porad, wspieranie innych szkół chcących wdrożyć nowe rozwiązanie, przez pracowników szkół, w których dane rozwiązanie zostało wprowadzone i z powodzeniem funkcjonuje.
- 17) Wypracowanie mechanizmów zachęcających do wzajemnie wspieranie się pracodawców we wprowadzaniu nowych rozwiązań służących podejmowaniu działań na rzecz współpracy ze szkołami zawodowymi.

- 18) Wypracowanie mechanizmów zachęcających szkoły i firmy do stopniowego przenoszenia zajęć praktycznych ze szkół do pracodawców w Wielkopolsce Wschodniej z uwzględnieniem analiz ryzyk i szans. Takie podejście ograniczy potrzeby i koszty ponoszone przez szkoły ze względu na konieczności doposażenia i utrzymania warsztatów szkolnych.
- 19) Włączanie pracowników w lokalnych przedsiębiorstwach w proces kształcenia praktycznego uczniów szkół zawodowych prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego.
- 20) Promowanie w środowiskach szkolnych i wśród pracodawców przykładów dobrych praktyk ukierunkowanych na rozwój kształcenia dualnego uczniów w firmach w Wielkopolsce Wschodniej, tworzenia klas patronackich przy wsparciu pracodawców. Przykładem takiej dobrej praktyki jest utworzenie klasy patronackiej dla zawodu technik górnictwa podziemnego, w ramach porozumienia między kopalnią soli „Kłodawa” w Kłodawie a Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Kłodawie. Uczniowie klasy patronackiej mają zagwarantowane zajęcia praktyczne (jest to wyjątek w porównaniu z innymi szkołami, które mają klasy patronackie), praktyki zawodowe oraz pierwszeństwo w procesie przyjmowania do pracy. Największe doświadczenie w tworzeniu klas patronackich mają w Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich (4 klasy patronackie) oraz Zespole Szkół Górniczo-Energetycznych im. Stanisława Staszica w Koninie. Odejdźcie od schematu, że klasa patronacka ma być objęta patronatem jednego podmiotu.
- 21) Wprowadzenie dla pracodawców w Wielkopolsce Wschodniej innych poza subwencją oświatową mechanizmów dofinansowania możliwości odbywania przez uczniów zajęć praktycznych w firmach, w szczególności ukierunkowanych na rozwój kształcenia dualnego, tworzenia klas patronackich. Jednym z takich mechanizmów mogłoby być przyznawanie punktów premiujących pracodawcom ubiegającym się o doposażenie ich firm w sprzęt i urządzenia, pod warunkiem np. ich wykorzystania także przez uczniów odbywających zajęcia praktyczne w formie kształcenia dualnego.
- 22) Wprowadzenie mechanizmów oceny jakości realizacji zajęć praktycznych dla uczniów u pracodawców ukierunkowanych na doskonalenie tych form współpracy.
- 23) Włączanie przedstawicieli pracodawców w tworzenie dodatkowej oferty edukacyjnej w szkołach zawodowych prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego w formie np. dodatkowych umiejętności zawodowych.
- 24) W przypadku wystąpienia przez szkołę z wnioskiem o wprowadzenie nowego zawodu szkolnictwa branżowego do oferty edukacyjnej, zobligowanie szkoły do doboru takiej liczby pracodawców, aby uwzględnić liczbę uczniów, którym należy zapewnić miejsca odbywania zajęć praktycznych.

- 25) Opracowanie narzędzi informatycznych usprawniających współpracę szkół i pracodawców na rzecz rozwoju praktycznej nauki zawodu w firmach.
- 26) Uwzględnienie specyfiki i potrzeb poszczególnych miast i powiatów Wielkopolski Wschodniej przy podejmowaniu działań ukierunkowanych na rozwój współpracy szkół prowadzących kształcenie branżowe z pracodawcami w poszczególnych powiatach Wielkopolski Wschodniej.
- 27) Podjęcie działań na poziomie lokalnym wspierających podwyższenie odsetku uczniów ze szkół branżowych z Wielkopolski Wschodniej uczestniczących w praktykach zagranicznych finansowanych z Programu Erasmus+. Takie działania podejmowane są m.in. przez Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie. Idealnym rozwiązaniem byłoby, aby 100% uczniów miało przynajmniej jeden raz taką możliwość w trakcie trwania nauki w szkole zawodowej prowadzącej kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego.
- 28) Wprowadzenia mechanizmów zachęcających pracodawców do rozszerzania zakresu współpracy ze szkołami zawodowymi prowadzącymi kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego. Obecnie pracodawcy zadeklarowali, że najchętniej angażują się w jedną formę współpracy.
- 29) Zwiększenie zaangażowania szkół i pracodawców w realizację działań ukierunkowanych na promocję kształcenia branżowego, w tym m.in. poprzez wspólną organizację konkursów umiejętności zawodowych na poziomie lokalnym wzorowanych na idei konkursów WORLDSKILLS, EUROSKILLS.
- 30) Zwiększenie zaangażowaniem się pracodawców w doskonalenie programów zajęć praktycznych, jak i nauczania dla zawodu szkolnictwa branżowego. Umożliwi to m.in. lepsze dostosowanie programu praktycznej nauki zawodu do możliwości technicznych u pracodawców.
- 31) Wypracowanie mechanizmów umożliwiających kompromis między potrzebami szkoły a pracodawców w zakresie z jednej strony przygotowaniu uczniów odbywających zajęcia praktyczne w firmie do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, a z drugiej do potrzeb pracodawców.
- 32) Rozszerzenie współpracy na linii szkoła – pracodawca poprzez szersze wprowadzanie zdalnej formy tych spotkań z wykorzystaniem komunikatorów. Ta forma zapoczątkowana została w okresie pandemii COVID-19.
- 33) Rozwijanie kompetencji uczniów, nauczycieli, pracodawców w zakresie stosowania TIK w procesie edukacyjnym, w tym głównie kompetencji cyfrowych poprzez wyposażenie/doposażenie szkół w narzędzia TIK, a tym samym podnoszenie jakości procesu edukacyjnego.

- 34) Przełożenie działań prowadzonych w ramach transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej na kierunki wspierania działań edukacyjnych i szkoleniowych.
- 35) Dopasowania oferowanego w regionie kształcenia do regionalnego rynku pracy, na bazie prowadzonych analiz rynku pracy.
- 36) Wprowadzenie mechanizmów w inwestowanie w zapewnienie w firmach i w szkołach odpowiednio wykwalifikowanej kadry, która jest gotowa do wprowadzania najnowszych technologii do treści kształcenia zawodowego.
- 37) Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników w firmach oddelegowanych do współpracy ze szkołami i nauczycieli prowadzących kształcenie w szkołach zawodowych.

Obszar 3. Doradztwo zawodowe w szkołach prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego

W ramach „Strategii kształcenia i szkolenia zawodowego w kontekście transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej”, rekomenduje się rozważenie podjęcia poniższych propozycji działań ukierunkowanych na rozwój i doskonalenie doradztwa zawodowego dla młodzieży prowadzonych w szkoła zawodowych prowadząca kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego w Wielkopolsce Wschodniej:

1. Uwzględnienie specyfiki lokalnej oraz każdej ze szkół przy podejmowaniu działań ukierunkowanych na doskonalenia doradztwa zawodowego dla młodzieży.
2. Przygotowywania dla doradców zawodowych, wychowawców oddziałów szkolnych cyklicznych informacji na temat transformacji energetycznej zachodzących w Wielkopolsce Wschodniej, które mogłyby być przekazywane uczniom oraz uwzględniane przy tworzeniu ich dalszych ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego.
3. Przeprowadzenie szkoleń dla przedstawicieli kadry zarządzającej, wszystkich całego grona pedagogiczne, specjalistów zatrudnionych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w Wielkopolsce Wschodniej z zakresu prawnych aspektów realizacji doradztwa zawodowego w ponadpodstawowych szkołach zawodowych.
4. Do opracowywaniu programu realizacji doradztwa zawodowego w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe powoływanie przez dyrektora szkoły zespołu, w skład którego powinni wejść przedstawiciele kierownictwa szkoły, wychowawcy, nauczycieli uczących różnych przedmiotów (np. 1 nauczyciel od jednego przedmiotu), pedagog, psycholog, bibliotekarz.
5. Program realizacji doradztwa zawodowego w ponadpodstawowych szkołach zawodowych w Wielkopolsce Wschodniej wskazane, aby był opracowany przez zespół na cały cykl kształcenia, z podziałem na poszczególne lata kształcenia.
6. Opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniającego Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego z uwzględnieniem wszystkich jego składowych wymaganych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego.
7. Zmianę świadomości całego grona pedagogicznego i uświadomienie im , że każdy z nich jest realizatorem działań, treści z doradztwa zawodowego w ramach przedmiotów których uczy.
8. Uwzględnienie w opracowywanym programie realizacji doradztwa zawodowego wprowadzenia działań i treści programowych prowadzonych na:

- obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodzie;
 - zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego (tych przysłówiowych „10”);
 - zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - zajęciach z wychowawcą.
9. Zwiększenie poza minimalny limit 10 godzin dydaktycznych, liczby godzin na realizację zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w ich szkołach zawodowych w Wielkopolsce Wschodniej a tym samym stworzenie możliwości pokrycia kosztów zatrudnienia nauczyciela z kwalifikacjami doradcy zawodowego na cały etat w szkole.
 10. Profesjonalizacja doradztwa zawodowego poprzez zatrudnienie doradców zawodowych, którzy będąc pełnoetatowymi pracownikami szkoły (jak to jest w przypadku pedagoga, czy też psychologa) będą przygotowani do tego by być głównym współtwórcą programu realizacji doradztwa zawodowego w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na etapie jego tworzenie, koordynatorem – na etapie realizacji i ewaluatorem prowadzonych działań. Którzy poprzez realizację zajęć z zakresu doradztwa zawodowego będą spinać efekty działań całego grona pedagogicznego, ekspertów zewnętrznych i wypracować z uczniami wymierne efekty ich działań w formie planu dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego.
 11. Wprowadzenie do opracowywanego programu realizacji doradztwa zawodowego w ramach wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego działań skierowanych do rodziców uczniów.
 12. Wprowadzenia doskonalenia zawodowego przez doradcę zawodowego współpracujących z nim wychowawcami oddziałów szkolnych, nauczycieli, przedstawicieli pracodawców, poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych ekspertów. Zakres doskonalenia mógłby objąć zagadnienia uświadamiające rolę, znaczenie doradztwa zawodowego dla młodzieży uczącej się w szkole, zasady współpracy, zaangażowanie w realizowane treści kształcenia z doradztwa zawodowego, sposoby i terminy realizacji, zasady dokumentowania działań przez ucznia i inne tematy w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.
 13. Angażowanie w szkołach zawodowych w Wielkopolsce Wschodniej w realizację doradztwa zawodowego dla uczniów jak najszerszego grona pedagogicznego, w tym wychowawców oddziałów szkolnych, nauczycieli przedmiotów zawodowych teoretycznych, przedstawicieli kadry zarządzającej w szkole, nauczycieli przedmiotów ogólnych, kierownika praktycznej nauki zawodu, instruktorów praktycznej nauki zawodu, psychologa, nauczyciela bibliotekarza. Przy czym wskazane jest jednoznaczne określenie realizowanych przez każdego

z nich zadań, treści terminów zgodnie z opracowanym programem realizacji doradztwa zawodowego.

14. Uczestnicy warsztatów prowadzonych w ramach danego projektu doszli do wniosku, że zasadnym byłoby podjęcie działań doskonalących ukierunkowanych na rozszerzenie współpracy z przedstawicielami:

- poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym umieszczenie zakresu współpracy w programie realizacji doradztwa zawodowego opracowanego na cały cykl kształcenia oraz zakomunikowanie uczniom o możliwości skorzystania z pomocy doradcy zawodowego zatrudnionego w poradni;
- Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego (CWRKDiZ) jako instytucją wspierającą rozwój kształcenia i doradztwa zawodowego;
- innych szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w tym z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego chociażby przy organizacji wspólnych przedsięwzięć promujących kształcenie zawodowe w Wielkopolsce Wschodniej;
- urzędu pracy, w zakresie informacji na temat lokalnego rynku pracy, możliwości wsparcia rozwoju przedsiębiorczości absolwentów zainteresowanych uruchomieniem własnej działalności gospodarczej;
- szkół podstawowych, w zakresie pozyskiwania potencjalnych uczniów zainteresowanych podjęciem kształcenia w szkole zawodowej;
- placówek doskonalenia nauczycieli, jako instytucji wspierających podwyższanie kompetencji zawodowych pracowników szkoły w tym doradców zawodowych;
- uczelni wyższych, w zakresie dalszej drogi kształcenia absolwentów szkół zawodowych;
- Ochotnicze Hufce Pracy, agencja pośrednictwa pracy – realizacja doradztwa zawodowego i informacje o rynku pracy;
- organizacji pracodawców, stowarzyszeń, samorządów zawodowych, samorządów gospodarczych lub innych organizacji gospodarczych.

15. Organizując współpracę z otoczeniem zaplanować należy zarówno formy skierowane bezpośrednio dla uczniów i wpisane w program realizacji doradztwa zawodowego, jak i skierowane do osób zajmujących się doradztwem zawodowym w szkołach zawodowych w Wielkopolsce Wschodniej.

16. Wprowadzenie wymiernego efekty pracy doradcy zawodowego, całego grona pedagogicznego, wychowawcy oddziału oraz ekspertów z otoczenia z uczniem w formie **indywidualnego plan działania**, w którym uczeń planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat

ryнку edukacji i rynku pracy, przewidując przy tym skutki własnych decyzji. Rekomenduje się także, wprowadzenie portfolio, w którym uczeń gromadziłby dowody swojej pracy na doradztwie zawodowym oraz inne dokumenty potwierdzające jego osiągnięcia.

17. Prowadzenie przez dyrekcję szkoły zawodowej cyklicznych wewnętrznych kontroli realizacji doradztwa zawodowego zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem. Na tej podstawie formułowanie wniosków i rekomendacji mających na celu doskonalenie prowadzonych działań.
18. Podjęcie działań ukierunkowanych na zmotywowanie jak największej liczby uczniów do opracowywania indywidualnego planu edukacyjno-zawodowego na bazie pozyskanych informacji o sobie samym, rynku pracy, w tym dotyczących transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej.
19. Wprowadzenie doskonalenia zawodowego doradców zawodowych, wychowawców oddziałów szkolnych, nauczycieli i innych pracowników zaangażowanych w doradztwo zawodowe w obszarze motywowania uczniów do tworzenia Indywidualnego Planu Działania (IPD), w którym to minimum będzie określony cel dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego ucznia wraz z planem jego realizacji.
20. Opracowanie i wprowadzenie prostych poradników dla doradców zawodowych, wychowawców/nauczycieli, uczniów i rodziców umożliwiających realizację systemowych, cyklicznych działań w różnych typach szkół ponadgimnazjalnych ukierunkowanych na opracowanie przez uczniów indywidualnego planu edukacyjno-zawodowego jako dokumentu podsumowującego efekty działań prowadzonych z uczniem w ramach doradztwa zawodowego.
21. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb w zakresie zatrudniania w szkołach zawodowych Wielkopolski Wschodniej doradców zawodowych i związanych z tym potrzeb zdobywania przez nauczycieli formalnych kwalifikacji doradcy zawodowych poprzez ukończeniu studiów podyplomowych.
22. Prowadzenie cyklicznych diagnoz potrzeb szkoleniowych zatrudnionych w szkołach zawodowych Wielkopolski Wschodniej doradców zawodowych, wychowawców oddziałów szkolnych, nauczycieli w zakresie aktualizacji wiedzy i doskonalenia umiejętności niezbędnych do jak najlepszej realizacji powierzonych im zadań z doradztwa zawodowego. Proponuje się, aby w ramach diagnoz identyfikować tematykę kursów/szkoleń, która mogłaby być realizowana w ramach krótkich form.
23. Tworzenie pracowni doradztwa zawodowego wyróżniających się w szkołach pod względem wyglądu i wyposażenia, a jednocześnie ze względu na ograniczone zasoby lokalowe przystosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych z innych przedmiotów.

24. Podjęcie działań ukierunkowanych na zapewnienie wyposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego w pomoce dydaktyczne do realizacji doradztwa zawodowego, w tym:

- atrakcyjne pod względem jakości wykonania, formy przekazu, tak aby przyciągała uwagę ucznia, który przyzwyczajony jest do korzystania ze współczesnych technologii cyfrowych;
- prezentacje do prowadzenia zajęć, które są swojego rodzaju „gotowcami” obudowanymi poradnikiem, w którym są pokazane krok po kroku etapy realizacji scenariusza zajęć. Jest to szczególnie ważne dla nauczycieli, którzy nie mają doświadczenia w prowadzeniu zajęć z doradztwa zawodowego. Obecnie dostępne materiały dydaktyczne, np. na portalu Ośrodka Rozwoju Edukacji wymagają wiedzy i umiejętności ich właściwego doboru i zestawienia w całość. Niestety gro nauczycieli zaangażowanych w realizację doradztwa zawodowego nie posiada takich umiejętności;
- wypracowanie standardu wyposażenia dydaktycznego niezbędnego do realizacji doradztwa zawodowego w szkole zawodowej, który podlegałby okresowym przeglądom i aktualizacją. Na podstawie opracowanego standardu wyposażenia dydaktycznego przeprowadzanie pogłębionej diagnozy potrzeb i doposażenia pracowni doradztwa zawodowego.

25. Podjęcie działań mających na celu zwiększenie pozyskiwania środków finansowych na wsparcie realizacji doradztwa zawodowego dla uczniów w ramach dodatkowych zajęć dydaktycznych.